

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«УЛЬДУРГИНСКАЯ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА
ИМ. Ц. НОМТОЕВА»

Утверждаю:

Директор МБОУ «УСОШ им. Ц. Номтоева»

Цырендоржиева Н.Д.

Приказ № 105 от 31 августа 2023 года

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по бурятской литературе

6 класс

Учебник «Буряад литература» 2 хубитай
Х.Г.Цыденова, Ц.Б.Цыренова, Ж.Ц.Жамбуева
Улан-Удэ, «Бэлиг», 2018

Количество часов в неделю: 2 часа

Объём программы: 68 часов

Срок реализации: 1 год.

Составитель: Будацыренова Ц.Ц.

учитель бурятского языка, лит-ры

высшая категория

2023-2024 учебный год

1. Тайлбари бэшэг

«Буряад литература» гэнэн курсын 6-дахи классай ажалай программа хадаа Россиин Федерацийн хуралсалай Министерствын тогтоолнууд дээрэ үндэһэлжэ зохёогдоһон хуралсалай программа болоно:

-Федерального закона «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 г;

-Закона Республики Бурятия от 13.12.2013 № 240-V «Об образовании в Республике Бурятия»;

-Закона Республики Бурятия от 10 июня 1992 г. №221-XII«О языках народов Республики Бурятия» (с изменениями и дополнениями);

-Федерального государственного стандарта основного общего образования (утвержден приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17 декабря 2010 г. № 1897 «Об утверждении и введении в действие федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования» (зарегистрирован в Минюсте России 6 февраля 2015 г., рег. номер 35915);

-приказа Министерства образования и науки Российской Федерации от 29.12.2014 г №1644 «О внесении изменений в приказ Министерства образования и науки Российской Федерации от 17 декабря 2010 г №1897 «Об утверждении федерального государственного стандарта основного общего образования»;

-приказа Министерства образования и науки Российской Федерации от 31.12.2015 № 1577 «О внесении изменений в федеральный государственный образовательный стандарт основного общего образования, утвержденный приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17 декабря 2010 г. № 1897» (Зарегистрирован в Минюсте России 02.02.2016 № 40937);

-Федеральных перечней учебников на 2017/2018 учебный год (утверждены приказом Минобрнауки России от 31 марта 2014 г №253 (ред. от 08.06.2015)с изменениями на 26 января 2016 года «Об утверждении федерального перечня учебников, рекомендуемых к использованию при реализации имеющих государственную аккредитацию образовательных программ начального общего, основного общего, среднего общего образования»);

- СанПиНа 2.4.2.2821-10 "Санитарно-эпидемиологические требования к условиям и организации обучения в общеобразовательных учреждениях"» (утверждены постановлением Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 29 декабря 2010 г. №189, зарегистрированным в Минюсте России 3 марта 2011 г., рег.номер 19983)

-Примерной основной образовательной программы основного общего образования протокол №1/15 от 08 апреля 2015 г;

- Примерной основной образовательной программы основного общего образования, одобренной решением республиканского учебно-методического объединения в системе общего образования Республики Бурятия (протокол от 24 января 2019 г. № 1)

- Закона Республики Бурятия от 10.06.1992 N 221-XII (ред. от 07.03.2014) "О языках народов Республики Бурятия".

-Основной образовательной программы основного общего образования МБОУ «Ульдургинская СОШ»

-Устава МБОУ «Ульдургинская СОШ»

Тус программа хамта дээрээ 68 час, неделидэ 2 час болоно.

6-дахи классай литературыын курс хурагшадые уран зохёол абьяастайгаар уншаха дуратай, ходорхойгоор, тодо зүбөөр уншаха шадабаринь хүгжэхэ, уншанан зохёолоо ухаандаа буйлуулан, удхыень зүбөөр элирүүлэн ойлгодог, һонирходог болгохоһоо гадна хурагшадай зохёол шудалан, шэнжэлэн үзэхэ эхин дадалнуудые бүридүүлхэ, түрэлхи литература тухайгаа юрэнхы мэдэсэтэй болгохо гэһэн зорилгонуудые табина.

Уран хайханай литература гү, али уран зохёол шудалан үзэлгын гол **зорилгонууд** гэбэл:

- уран хайханай литература хүнэй, хүн түрэлтэнэй ажамидаралда тусхай хуури эзэлдэг, тэдэнэй хүгжэлтэдэ айхабтар ехэ шанартай гэжэ ойлгуулха;
- уран хайханай литература шудалан үзэлгэ хадаа түрэл арадайнгаа ба бэшэшье арадуудай соёл болборсол, ёһо заншал ойлгожо абалгын тусгаар арга гэжэ ойлгуулха;
- искуствын этико-эстетическэ компонент байгуулха гуманитарна ойлгосонуудые тайлбарилжа үгэхэ;
- уран зохёол уншаха дуратай болгохо, гоё хайхание наринаар ойлгодог мэдэрэл хүмүүжүүлхэ;
- бодото байдал, ажабайдал ба искусство, оршон тойроние зүбөөр сэгнэжэ, тэдэндэ үнэтэй сэнтэйгээр хандахые хургаха;
- аман ба бэшэмэл хэлэлгэдэ хургаха, тэрэниие хүгжөөхэ;
- хурагшад уран хайханай зохёол зүбөөр, хүсэд дүүрэнээр хадуужа абаха, шэнжэлжэ, сэгнэжэ хураха гол түлэб теоритико- литературна, эстетическэ ойлгосонуудтай болохо ёһотой.

Уран хайханай литература зүбөөр, хүсэд дүүрэнээр, гүнзэгыгөөр ба өөрынгөө ажамидаралда тухатайгаар ойлгожо абахын тула хурагшадые ойлгомжын аппараттай болгохо. Ушар иимэһээ программа дотор литературыын теоридо онсо анхарал хандуулагдана.

Энэ программа зохёогдоходоо, баазова теоритико- литературна ойлгосонууд дээрэ үндэһэлжэ, тэдэниие гол принцип болгон байгуулагдаа. Класс бүхэндэ өөр өөрын баазова теоритико – литературна ойлгосо онсологдоо гэбэл иимэ: 6- дахи класста жанрнуудые үзэхэ.

Иигэжэ 6-дахи класста теоритико- литературна ойлгосонуудые үгэлгэ хадаа урда жэлнүүдэй программнууд соо хэрэглэгдэдэг байһан тематическа, хронологическа болон историко- литературна принципүүдгэ харша бэшэ, харин хэрэгтэй нэмэринь болоно. Хурагшад ганса историко- литературна бэшэ, мүн баһа теоритико-литературна талаар мэдэсээ үргэдхэхэ бэшэ, харин литературын теорёор хайн баазова ойлгосонуудтай байха ёһотой. Уран хайханай литература үзэлгэ, тэрэниие шэнжэлэлгэ теоритико- литературна ойлгосонуудтэйгөөр бэлүүлэгдэдэггүй. Тиимэһээ тэдэнэр теоритическэ ойлгосо мэдэсэнүүдые ба уран зохёол шудалан үзэлгын шухала зэмсэг болоно.

Тус программа 6 класста литература үзэлгын гол шэглэлнүүдые иигэжэ тодорхойлжо үгэнэ:

6- дахи класс – литературна уншалгаһаа литература шэнжэлэн үзэлгэдэ шэлжэн оролго болоно.

Тус программа дотор буддын шажанай хургаал, тэрэнтэй нягта холбоотой бурхан багшын хургаалнууд дээрэ үндэһэлжэ зохёогдоһон зохёолнууд оруулагдаа. Гэбэшье шажан мүргэл тухай ганса 6- дахи класста үзөөд үнгэрхэ бэшэ, харин Буддын шажанай, бөө мүргэлэй хургаалнуудые бүхы классуудта дурдажа, хурагшадта хануулжа, мэдүүлжэ байха хэрэгтэй.

2.Түсэблэнэн һуралсалай дүнгүүд

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты) – өөрын ба хүнүүдэй ажабайдалда түрэл хэлэн ямар үүргэтэйб гэжэ ойлгоно (хэлэнэй аргаар хажуудахи хүнтээ харилсанаб, бэшэмэл текстын удха үзэнэб гэжэ ойлгоно), хүнэй аман ба бэшэгэй хэлэлгын онсо өөрэ байһые ойлгоно (аянга, хэлэлгын темп, үгэнүүдэй болон сэглэлтын тэмдэгүүдэй үүргэ).

Бээ гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):

- багшатаяа хамта хэшээлэйнгээ зорилго табиха;
- хэшээлдээ юу хэһэнэ хойно хойноһоонь тоолохо;
- юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ;
- өөрынгөө, нүхэдэйнгөө, классайнгаа ажал багшатаяа сугтаа урид зохёогдоһон критеринүүдээр шалгаха;
- багшын үгэһэн түсэбөөр, алгоритмаар хүдэлжэ шадаха.

Оришон тойрониё шудалха шадабари (познавательные УУД):

- номоор хүдэлхэ (номой гаршагай, тусгаар тэмдэгүүдэй үүргэ ойлгохо);
- зураг хаража гү, али текст уншажа, асуудалнуудта харюу олохо;
- багшатаяа болон нүхэдтээ хамта дүн гаргаха;
- үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо. Тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;
- текстын удха дамжуулха.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):

- өөрынгөө һанаа бодол аман хэлэлгээр, тийхэдэ багахан текст зохёожо, бэшэгэй хэлэлгээр харуулха;
- хажуудахи хүнүүдээ шагнаха, тэдэнэй хэлэһэниё ойлгохо;
- уран гоёор уншаха, хөөрэхэ;
- классайнгаа үхибүүдтэй, багшатаяа яагаад ажалаа эмхидхэхэ, ямар журамуудые сахиха тухайгаа хэлсэхэ;
- хоёр хоёроороо, бүлэг бүлэгөөр хүдэлхэ, тийхэдэ олон ондоо «тушаал» бэе дээрээ абаха: ударидагшын, даабари дүүргэгшын, бэшээшын г.м.

Буряад хэлээр шадабари (предметные УУД):

Тус программа соо һурагшад гол түлэб иимэнүүд **онол шадабаритай болохогэжэ** хараалдагдана:

- үзэг бэшэгэй талаар зүбөөр, алдуугүйгөөр ба удхатайгаар (удхыень ойлгожо) уншаха онһон аргатай, дадалтай болохо;
- уран хурсаар уншаха шадабаритай болохо;
- уран зохёолые сюжетно- композиционно нэгэдэл гэжэ хадуужа абаха;
- уран зохёол дотор авторыень, тэрэнэй зохёол соо зураглагдаһан геройнуудта ба үйлэ хэрэгүүдтэ, ушарнуудта, уншагшадта хандалгыё ойлгожо абаха;
- уран зохёол дотор этическэ, социальна- историческа ба нравственна- философско проблематика илгаруулха шадабаритай болохо;
- уран зохёолые ба тэрэнэй хубинуудые хаба соогоо бээ даагаад анализ хэхэ шадабаритай болохо;
- уран зохёолдо үндэһэ баримтатай эстетическэ сэгнэлтэ үгэжэ шадаха;
- уран зохёолые соёл болон ёһо заншалтай холбожо, тайлбарилха шадабаритай болохо;
- диалог ба монолог зүбөөр хэрэглэжэ, хэлэжэ шадаха болохо;
- элдэб янзын бэшэмэл ажалнуудые бүтээхэ шадабаритай болохо;

- шэнжэлгын ажалнуудыг хэхэ шадабаритай болохо.

Һурагшад гол түлэб иимэ юумэнүүдыг **мэдэхэ ёһотой:**

- уншажа байһан зохёолойнгоо автор тухай, номой нэрын удха тайлбарилга;
- уран зохеолшоной намтарһаа тон шухала мэдээнүүдыг;
- уран зохёолой текстнүүдыг;
- шудалан үзэжэ байһан зохёолой герой болоод гол үйлэдэгшэ нюурнууд тухай, зохёол соохи шухала үйлэнүүдыг мэдэхэхээ гадна, тэдэнэй хоорондохи харилсаа холбоонуудыг, типическэ удха шанар;
- уран зохёол бэшэхэ гол шухала аргууд, зураглалай янзанууд, зохёолой темэ, идея, гол удха, уран зохёолой геройнууд, сюжет г.м. литературна теорингоо ойлгосонуудыг;
- байгуулгын (композициин) шухала онсо янзануудыг, хэлэнэй зураглан тодорхойлохо арга хэрэгсэлнүүдыг;
- программын эрилтын ёһоор сээжэлдэһэн шүлэгүүдыг, эпическэ зохёолой хэһэгүүдыг;
- литературна зан абари (характер), литературна тип, романтизм, реализм гэхэн ойлгосонуудай шухала шэнжэнүүдыг г. м.

Һурагшад иимэ юумэнүүдыг **хэжэ шадаха ёһотой:**

- уран зохёолшын зохёол соогоо бэшэһэн уран зураглалыг хөөрөжэ;
- уран зохёолшын зураглаһан зурагыг ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгожо;
- үзэжэ байһан зохёолой гол шухала үйлэнүүдыг (эпизодуудыг), үйлэдэгшэ нюурай хэлэһэн үгэ, хэрэг г.м. бусад олон юрын үйлэнүүдһээ илгажа;
- зохёол соохи үйлэнүүдэй болоһон шалтагааниег, сагыг, тэрэнэй хойшолонгыг элирүүлжэ;
- үзэжэ байһан зохёолой хэлэнэй уран аргуудыг, байгаалиин зураглалнуудыг текст сооһоо илгажа;
- зохёолой идеяг болоод уран найханай талыг харуулалгада сюжетэй зүйлнүүдэй (үйлын хүгжэлтын эхин, үйлын уялдалга, үйлын хүгжэлтын эгээл дээдэ шата) үүргэ болон гол проблематика элирүүлжэ;
- үзэгдэжэ байһан зохёолнуудай байгуулгын (композициин) зүйлнүүдыг илгажа;
- зохёолой удха задалан харуулхадаа, геройн үүргэ ба геройдо үгэһэн авторай сэгнэлтэ эли тодо болгожо;
- зохёолой геройнуудай өөр өөрын ба бултандань хабаатай шэнжэнүүдыг тодорхойлон, характеристикэ үгэжэ, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байһыг элирүүлхэ зорилготойгоор геройнуудыг зэргэсүүлжэ;
- уран зохёолнуудай текст лирическэ, эпическэ, драматическа жанрай байһаарнь тэдэниенг хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншажа;
- уран зохёолой геройнуудта характеристикэ үгэхэ сложно түсэб табижа;
- үзэжэ байһан зохеолой геройнууд тухай, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байһыг хараадаа абан, һурагша бүхэнэй, бүхы һурагшадай зэргэсүүлһэн аман гү, али бэшэмэл өөрын бодомжолготой найруулга (сочинени- рассуждени) зохёожо;
- монологическа хэлэлгэ һайнаар хэрэглэжэ, өөрынгөө һанамжа ойлгосотойгоор хэлэжэ, тэрэнэй ойлгуулжа, баримталжа, хамгаалжа;
- түсэб табижа, тэрэ тоодо тезиснэ түсэб, мүн литературна - критическэ статьянуудаар конспект бэшэжэ;
- нэгэ гү, али хэдэн материалнууд дээрэ үндэһэлэн, литературна темээр элидхэл, соноскол (сообщени) гү, али реферат бэлдэжэ;
- үзэһэн зохёолоор гү, али хэдэн зохёолнуудаар проблемнэ шэнжэтэй аман ба бэшэмэл бодомжолготой сочинени (сочинени- рассуждени), тэрэ тоодо зэргэсүүлһэн характеристикэ

зохёожо, мүн литературна ба публицистическэ темэнүүдээр бодомжолготой сочинени зохёожо;

-литературын асуудаонуудаар бэшээн хүдэлмэринүүдээр тезисүүдые ба конспектнүүдые табижа;

-бэеэ даагаад уншанан номоор, харахан кинофильмүүдээр, теледамжуулгануудаар, зүжэгүүдээр, уран зурагуудаар, шагнахан хүгжэмөөр рецензи гү, али ханамжа бэшэжэ;

- уншанан номой справочна аппарат, мүн литературна терминүүдтэй словарь, шэнэ толинуудые хэрэглэжэ г.м.

3. Программын бүридэл

Зургаадахи класс

(68 саг)

Миф – фольклор – литература

Оршол (1 саг)

Уран найханай литературын уг гарбал, бии бололго, гаралга.

Мифүүд(2 саг)

Миф тухай ойлгосо. Буряад арадай мифүүд, тэдэнэй янзанууд, геройнуудынь, зохеон байгуулгынь онсо шэнжэ.

Творческо мастерской (1 саг)

Мифүүд яагаад бии болооб? Геройнууд, тэнгэрийн эзэд, тэнгэрэнээ бууһан хүбүүд, бар хүсэтэ хүнүүд тухай мифүүд. Эпосэй бии бололго, эпос миф хоерой хоорондох холбоон.

Класснаа гадуур уншалга (1 саг)

Виктор Шагдарович Гунгаровай “Мифүүд ба домогууд».

Творческо практикум (1 саг)

Эртэ урда сагай мифологическа герой ба мүнөө үе сагай литературын, кинофильмын геройнуудай хоорондох адли талануудыень, илгаануудыень оложо шадаха.

Эпос (6 саг)

Эпос тухай ойлгосо.

. Аламжа Мэргэн (8 час).

Аламжа Мэргэнэй арюун найхан сэдхэл, шэн зориг, хүсэ шадал. Тэрэнэй нариихан шарга мориной дүүргэнэн үүргэнүүд.

Ульгэр соохи фантастическа найруулгануудай удха шанар.

Бөө мүргэлэй зохеолнууд. (1 саг)

Бөө мүргэлэй зохеолнууд тухай ойлгосо. “Хаан Шаргай хадын бии болоһон тухай”

Бэшэмэл зохеол (4 саг)

“Шэдитэ хүүр”. С.Гунгаажалцан. “Сайн үгэтэ эрдэнийн сан субашид. Э-Х.Галшиев. “Бэлиг-үүн толи”.

Роман – бэшэмэл эпическэ зохеол. Роман тухай ойлгосо. (1 саг)

Чимит Цыдендамбаевич Цыдендамбаев. “Банзарай хүбүүн Доржо” (5 саг).

Творческо мастерской (1 саг)

Уран зохеолой сюжет ба композици.

Туужа тухай ойлгосо (6 саг)

Барадий Мункуевич Мунгонов. “Хара халхин”.

Хөөрөөн тухай ойлгосо (1 саг)

Цырен-Доржо Дамдинжапов «Юрын буряад эхэ» (3 саг)

Басни – эпическэ жанр (4 саг)

Бато Базарович Базарон. “Зүгы”.

Гунга Гомбоевич Чимитов. “Шарга тэргэ хоер”, “Эрэ тахья” (1 саг)

Элбэг Манзаров “Үнэгэнэй хургуули”(1 саг)

Творческо мастерской (1 саг)

Басни зохоожо туршалга.

Лирикэ(2 саг)

Ардан Лопсонович Ангархаев. «Баһал сэдхэлдэм – бага наһамни» (1 саг)

Галина Хандуевна Назаржапоеа. «Зунай удэшэ», «Нара хүлээнэб» (1 саг)

Лирикэ дотор пейзаж (байгаали) зураглалга.

Творческо мастерской (1 саг)

Шүлэг яажа бии болодог бэ, ямар технологи гү, али техникэ хэрэглэн шүлэг бэшэдэг бэ?

Классһаа гадуур уншалга (2 саг)

Лопсон Дунзынович Тапхаев. «Зүүн Саяан», «Үбэлэй үдэшэ», “Лүнхэгэр харанхы хүни...».

Георгий Цыренович Дашабылов. «Алтаргана», «Ошохомни», «Тала».

Владимир Бадмаевич Намсараев. «Гайхаха һайхан мэдэрэл».

Творческо практикүм (2 саг)

Шүлэглэмэл мүнүүдэй түрүүшын абьяануудые холбожо, «толгой холболго» байгуулжа туршаха. Шүлэг зохоохо.

Баллада — лиро-эпическэ жанр (3 саг)

Цырен- Базар Бадмаевич Бадмаев. «Хүбүүхэн тухай баллада». Тус балладын сюжет. (Бадмаев Ц-Б. Шүлэгүүд. - Улаан-Үдэ : Бурядай номой хэблэл, 1982.)

Цырендулма Цыреновна Дондогой. «Гэр тухай баллада».

Творческо мастерской

Ямар зохоолнуудые лиро-эпическэ зохоолнууд гэнэб?

Лирическэ ба эпическэ поэмэнууд (2 саг)

Дулгар Ринчиновна Доржиева. «Нүүдэл түүдэгүүд (сэдхэлэй поэмэ

Даши Цыретарович Дамбаев. «Дуулыш, минии атом!»).

4. Календарна-тематическа тусэблэлгэ

6-дахи класс, буряад литература

№		Разделнүүд, темэнүүд	Темэ үзэхэ сагай тоо	Темэ үзэхэ болзор	Ажаглалта
Миф – фольклор-литература					
1		Оршол	1		
Домог угэ (5 саг)					
2		Домог тухай ойлгосо. Буряд арадай мифүүд, тэдэнэй янзанууд, геройнуудын.	1		
3		Дэлхэйн бии болоһон тухай домог угэ	1		
4		Боо мургэлэй домог угэ. Буха ноен	1		
5		Буддын шажанай домог угэ. Зандан Жуу бурхан тухай.	1		
6		Творческо практикум. Мифологическа герой ба мүнөө сагай литературы, кинофильмын геройнууд.	1		
Арадай аман зохеол (6 саг)					
7		Буряд арадай аман зохеол тухай. Эпос тухай ойлгосо.	1		
8		Буряд арадай үльгэрнүүд – эпическэ зохеолнууд.	1		
9		“Аламжа Мэргэн хүбүүн Агуу Гоохон дүүхэй хоер”	1		
10		Аламжа Мэргэн хүбүүнэй хоер Зутан абганар тухай	1		
11-12		Булад Хуурай хүүгэнэй Аламжа Мэргэн хүбүүе амидыруулһан тухай	2		
Бөө мүргэлэй зохеолнууд					
13		Бөө мүргэлэй зохеолнууд тухай ойлгосо. “Хаан Шаргай хадын бии болоһон тухай”	1		
Бэшэмэл зохеол (4 саг)					
14		Буряд литература тухай. Литературын түлэбүүд.	1		
15		Нийтэ монгол зохеол. “Шэдитэ хүүр”	1		
16		С.Гунгаажалцан. “Сайн үгэтэ эрдэнийн сан субашид”	1		
17		Э-Х.Галшиев. “Бэлиг-үүн толи”	1		
18		Шалгалтын хүдэлмэри	1		

XX зуун жэлэй уран зохеол (6 саг)					
19		XX зуун жэлэй уран зохеол тухай. Роман тухай ойлгосо.	1		

20	Ч.Цыдендамбаев Банзарай хүбүүн Доржо”. Борхоног.	1		
21	Мархансай. Балдан.	1		
22	Аюухан	1		
23	Хэшэгтэ нагаса. Түрүүшын алхамууд.	1		
24	Арьюухан халхин	1		
25	Творческо мастерской. Уран зохиолой сюжет ба композици.	1		
Туужа тухай ойлгосо – 1ч				
26	Туужа тухай	1		
Б. Мунгонов «Хара халхин”- 6ч				
27	Гайхалтай олзо.	1		
28	Хангай тайгын оорто	1		
29	Бүргэд-Иван	1		
30	Дайсан элирүүлэгдэбэ	1		
31	Бандеровецые бариха даабаритан	1		
32	Шалгалтын хүдэлмэри	1		

Ц.Номтоев «Эдэбхи» - 5ч				
33	Загана үсхэбэрилхэ тухай	1		
34	Тужын нуур шэнжэлгэ	1		
35	Ойн ангууд	1		
36	Тужын нуурта загаһад асарагдаба	1		
37	Творческо практикум. Буряад нютагай загаһад.	1		
38	Хөөрөөн тухай ойлгосо- 1ч	1		
Ц-Д.Дамдинжапов «Юрын буряад эхэ» - 3ч				
39	Бүмбүүгэй бага наһан.	1		
40	Баһал гансаараа	1		
41	Баярта дайнда мордобо.	1		
А.Лыгденов “Морин хуур” 3ч				
42	Үльгэршэн Лодой	1		
45	Морин хуурай бии болоһон тухай домог	1		
46	Лодой үбгэнэй хоер ашанар	1		
Басни – эпическэ жанр (4 саг)				
47	Басни тухай ойлгосо	1		
48	Б.Б.Базарон “Эрдэмтэ эрбээхэй”	1		
49	Г.Г.Чимитов “Эрэ тахя”, “Шарга тэргэ хоер”	1		
50	Э.С.Манзаров “Үнэгэнэй хургуули”	1		
51- 52	Творческо практикум. Басни зохиожо туршаха.	2		
53	Шалгалтын хүдэлмэри	1		

Лирикэ (5 саг)				
54	Лирикэ ба лирическэ герой тухай ойлгосо	1		
55	Б.Д.Абидуев “Сонхоор малайһан нара”, “Алтан далай”	1		
56	А.Ангархаев “Баһал сэдхэлдэм–бага наһамни”	1		
57	Г.Базаржапова “Зунай үдэшэ”, “Нара хүлээнэб”	1		
58	Ш-Х.А.Базарсадаева “Түрэлхи хэлэн”, “Сэдхэлэй үгэ”	1		

59	Творческо мастерской. Шүлэг яжа бии болодог бэ?	1		
Класснаа гадуур уншалга (2 саг)				
60	Л.Тапхаев “Зүүн Саяан”, “Үбэлэй үдэш”, “Лүнхэгэр харанхы хүни”	1		
61	Г.Дашабылов “Алтаргана”, “Ошохомни”, “Тала”. В.Намсараев “Гайхаха найхан мэдэрэл”	1		
62	Творческо практикум. Шүлэг зохоолго.	1		
Баллада – лиро-эпическэ жанр (2 саг)				
63	Баллада тухай ойлгосо Ц-Б.Бадмаев «Хүбүүхэн тухай баллада», “Баллада”	1		
64	Ц-Д.Дондогой «Гэр тухай баллада»	1		
Поэмэ тухай ойлгосо (1 саг)				
65	Д. Ц.Дамбаев “Дуулыш, минии атом” Д.Р.Доржиева “Нүүдэл түүдэгүүд”	1		
Драматическа зохоол (2 саг)				
66	Драма ба драматическа зохоол тухай ойлгосо. Ц.Г.Шагжин “Будамшуу”.	1		
67	Адаг баян эрхим баян хоер	1		
68	Шалгалтын хүдэлмэри	1		

5. Багшын хэрэглэхэ методическа литература

1. Х.Г.Цыденова, Ц.Б.Цыренова, Ж.Ц.Жамбуева. Буряад литература 1,2 хуби:6 класс.- У-Ү.,Бэлиг, 2018
2. Буряад нургуулиин программа. Буряад литература 5-11 классууд.
3. Б.Б.Батоев. Уран зохоолнууды 5-11 классуудта зааха тухай. У-Ү, 2002
4. Г. ба Ц. Чимитовүүд. Үльгэрэй далай.-2004
5. М.Ж.Самбуев. Зуун дуун. – 1990
6. Х. Дармаева. Буряад литератураар тестнүүд. – У-Ү, 2003
7. О.Б.Бадмаева. Мүнөө үеын хэшээл, 2010 он
8. Зундуев Р.Д. Санага-Булагай Даша-Пүнсэглинг хиидэй түүхэ. Закаменск, 2002 он
- 9.Х. Дампилова. Буряад литератураар тестнүүд. – У-Ү, 2003